

Mere om *med* i regulative sætningsemner

Sune Gregersen & Marie Herget Christensen

Uppsala universitet/Københavns Universitet
sngs@proton.me/mherget@hum.ku.dk

12. juni 2026

3. seminar om *med*-konstruktioner, København

UPPSALA
UNIVERSITET

Dagsorden

- 1 *Pjat*-konstruktionens semantik
- 2 *Med* efter *pjat* mv.
- 3 Neksuale *med*-led

- ① *Pjat*-konstruktionens semantik
- ② *Med* efter *pjat* mv.
- ③ Neksuale *med*-led

Tilsidesættelse af synspunkt

- Sætningsemner med *pjat* mv. har vi tidligere analyseret som UPÅLIDELIGHEDSKONSTRUKTION
- Modifikation: opfordring til at tilsidesætte et synspunkt – angår ikke kun pålidelighed/sandhedsværdi

- (1) – BRRR ... JEG FRYSER!
– Pjat med dig! "Børnevennen" anbefaler kolde afvaskninger!
(KorpusDK, tegneserie)

Sprogbehandlingsdimensioner

- Konstruktionen kan problematisere et synspunkts SANDHED, VEDERHÆFTIGHED og RIGTIGHED (jf. GDS, s. 53) – men ikke FORSTÅELIGHED?
- (2) – Jeg er 23.
– Pjat med dig. Det tror jeg ikke på. (OpenSubtitles)
 - (3) så ja, jeg hjalp, selvom hun syntes det var pinligt...men pjat med hende (baby.dk)
 - (4) – Det er ikke acceptabelt at gøre så'n.
– Fis med dig! Du laver sjov! (OpenSubtitles)

Pjat med dig (og mig)

- Det er ofte modtagers synspunkt man opfordrer til at tilsidesætte (*pjat med dig* etc.) – men afsender kan også bruge konstruktionen til at "annullere" sin egen foregående ytring
- (5) De bruger alle deres penge på damer og coke! Ej, pis med mig. (daTenTen, martialarts.dk)

- ① *Pjat*-konstruktionens semantik
- ② *Med* efter *pjat* mv.
- ③ Neksuale *med*-led

Pjat uden med

- Kan konstruktionen forstås som "udvidelse" af etfeltshelheder
– eller kan *med*-leddet udelades elliptisk?

- (6) a. – Jeg er 23.
– Pjat med dig. (OpenSubtitles)
- b. – Jeg er 23.
– Pjat!

Etfeltshelheder vs. *pjat*-konstruktion

- Forslag: etfeltshelheder som *pjat!* og *sludder!* er emotiver; *pjat* (mv.) med *med*-led er regulativer
 - Etfeltshelhed skal umiddelbart følge det synspunkt der afvises, det behøver konstruktionen med *med*-led ikke
 - Konstruktionen med *med*-led har forfelt og DP-plads
 - Konstruktionen med *med*-led kan indgå i argumentationskæde (... *men pjat med x*; ... *så pjat med x*)

Tilsidesættelse af synspunkt fra kontekst

- (7) (Kontekst: Brugeren NJL fortæller at importøren af hans Škoda Octavia ikke vil betale for reparation selvom der stadig er garanti på bilen. Brugeren LeVelsBech svarer at han har fået dækket lignende reparationer to gange)
- a. Begge biler havde samme symptomer - så fis med den importør (vagcars.dk)
 - b. * Begge biler havde samme symptomer - så fis!

Tilsidesættelse af implicit synspunkt

- (8) (Kontekst: Brugeren Tine_M har postet billeder af sine katte. Brugeren TrekkieGrrrl udtrykker stor begejstring og skriver at hun ville ønske hun kunne komme forbi og kæle for dem)

{Hvorfor skal du osse bo så langt væææk? Jeg vil gramse på dem!!!}

- a. Tine_M: Altså pjat nu med dig :høhø: Her er så meget mavskind, der slet ikke bliver gramset nok på (jeg ER jo nødt til at lave noget andet også... bare en gang i mellem). Så du er meget velkommen (kattegale.dk)
- b. # Pjat!
- c. ?? Altså pjat nu!

- ① *Pjat*-konstruktionens semantik
- ② *Med* efter *pjat* mv.
- ③ Neksuale *med*-led

Med-led i ubetydelighedskonstruktionen

- Valensleddet i ubetydelighedskonstruktionen henviser næsten altid til en situation, som i (9); ved konkrete substantiver indbyder konstruktionen til neksual læsning, jf. (10)-(11):
 - (9) CHI: hov jeg kom til det igen
MOT: ja men skidt med **det** (CHILDES)
 - (10) Kald mig Oraklet. Og skidt med **vasen**. (OpenSubtitles)
 - (11) Og skidt pyt med **børnebørn**. Men vi havde nu håbet, du ville blive bollet tyk (OpenSubtitles)
- I (10) 'den ødelagte vase', i (11) 'de børnebørn som vi ikke får'

Obligatorisk neksual læsning?

- Kræver konstruktionen altid neksual læsning af *med*-leddet?
Findes der diagnostiske test for "neksualitet"?
- (12) – Vil du have en sukkerknald? Den er egentlig til hestene, men skide være med **dem**. (OpenSubtitles)
- (13) – Din far er dum i hovedet.
– Ja, men skidt nu med **ham**. Kan vi ses i morgen?
(OpenSubtitles)
- (14) (Kommentar på opslag om fodbold)
Skide nu med **AaB** kom til Hals (Facebook)

Videre planer

- Artikel om *pyt*, *pjat* mv. for et internationalt publikum
- Undersøgelse af forskellige sætningsemners modifikationsmuligheder (NFG)
- Undersøgelse af *pyt*-konstruktionens historie (MUDS)

Tak for jeres inspiration og kommentarer!

Litteraturhenvisninger I

Hansen, E. & L. Heltoft. 2011. *Grammatik over det Danske Sprog*
(= GDS). 3 bd. København: Det Danske Sprog- og
Litteraturselskab.